KLUCZ ODPOWIEDZI · DLA NAUCZYCIELA

Sprawdzian z rynku pracy

Grupa A

1. (1 pkt) **D**

2. (1 pkt) **C**

3. (1 pkt) **C**

4. (3 pkt) **1. P; 2. P; 3. P** — po 1 pkt za zdanie

5. (5 pkt) **1–D, 2–B, 3–C, 4–A, 5–E** — po 1 pkt za parę

6. (4 pkt) **1–D, 2–C, 3–A, 4–B** — po 1 pkt za parę

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Po pierwsze, warto uwzględnić możliwości rozwoju zawodowego — duży szpital publiczny może oferować szerszy zakres przypadków medycznych i większe szanse na zdobycie doświadczenia oraz specjalizację. Po drugie, należy rozważyć koszty i czas codziennego dojazdu do pracy w mniejszej miejscowości, co wpływa na jakość życia i realny bilans korzyści finansowych z wyższego wynagrodzenia.
Punktacja: Po 1 pkt za każdy poprawnie wskazany i uzasadniony czynnik pozapłacowy (maks. 2). Przykładowe czynniki: możliwości rozwoju zawodowego i zdobycia doświadczenia w większej placówce; koszty i czas dojazdu wpływające na jakość życia; stabilność zatrudnienia i warunki socjalne; atmosfera pracy i wielkość zespołu. Maks. 2 pkt.

8. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Gdy bezrobocie jest wyższe, pracodawcy łatwiej znajdują chętnych do pracy, więc pracownicy i związki zawodowe mają słabszą pozycję w przetargach płacowych. Płace rosną wolniej, a firmy nie muszą przerzucać rosnących kosztów pracy na ceny. Do tego wolniej rośnie popyt na towary, co również hamuje inflację.
Punktacja: 1 pkt — wyższe bezrobocie osłabia pozycję pracowników i związków zawodowych w negocjacjach płacowych, co zmniejsza presję na wzrost płac. 1 pkt — wolniejszy wzrost płac (oraz słabszy popyt na towary) ogranicza wzrost cen.

9. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Skutecznym działaniem mogą być finansowane przez państwo programy przekwalifikowania zawodowego dla byłych pracowników kopalni, ukierunkowane na zawody poszukiwane w innych branżach obecnych w regionie lub sąsiednich powiatach. Odpowiada to bezpośrednio przyczynie bezrobocia strukturalnego, czyli niedopasowaniu dotychczasowych, wąskich kwalifikacji górniczych do zmienionej struktury popytu na pracę.
Punktacja: 1 pkt za trafną propozycję (np. programy przekwalifikowania/szkolenia zawodowe, zachęty dla nowych inwestorów tworzących miejsca pracy w regionie, wsparcie mobilności zawodowej) + 1 pkt za uzasadnienie, dlaczego dane działanie odpowiada na przyczynę bezrobocia strukturalnego (niedopasowanie kwalifikacji lub brak miejsc pracy w regionie). Maks. 2 pkt.

10. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Opisana sytuacja to niedopasowanie strukturalne między kwalifikacjami oferowanymi przez system edukacji a potrzebami rynku pracy — mimo rosnącej liczby ofert w sektorze technologii, szkoły wciąż kształcą w zawodach, na które popyt maleje, co prowadzi do bezrobocia strukturalnego wśród absolwentów tych szkół przy jednoczesnych wakatach w branży technologicznej. Aby temu przeciwdziałać, władze regionu mogłyby we współpracy z lokalnymi firmami technologicznymi zmienić lub poszerzyć ofertę kształcenia zawodowego (np. nowe klasy o profilu informatycznym) oraz uruchomić programy przekwalifikowania i staże dla osób kończących tradycyjne zawody rzemieślnicze.
Punktacja: 1 pkt za rozpoznanie zjawiska (niedopasowanie strukturalne kompetencji do potrzeb rynku pracy, prowadzące do bezrobocia strukturalnego mimo wolnych ofert pracy) + 1 pkt za uzasadnienie tego rozpoznania odwołaniem do opisu (rosnący popyt w technologii vs kształcenie w zawodach o malejącym popycie) + 1 pkt za konkretne, trafne działanie zaradcze (np. zmianę oferty kształcenia zawodowego na kierunki technologiczne, programy przekwalifikowania dla dorosłych). Maks. 3 pkt.

Grupa B

1. (1 pkt) **D**

2. (1 pkt) **C**

3. (1 pkt) **D**

4. (3 pkt) **1. F; 2. F; 3. F** — po 1 pkt za zdanie

5. (5 pkt) **1–C, 2–E, 3–B, 4–D, 5–A** — po 1 pkt za parę

6. (4 pkt) **1–D, 2–C, 3–B, 4–A** — po 1 pkt za parę

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: CV jest zwięzłym, punktowym zestawieniem faktów o kandydacie: danych kontaktowych, wykształcenia, przebiegu pracy i umiejętności. List motywacyjny to pisany pełnymi zdaniami tekst skierowany do konkretnego pracodawcy, w którym kandydat argumentuje, dlaczego ubiega się o to stanowisko i dlaczego jest odpowiednią osobą. W liście, a nie w CV, powinny znaleźć się: uzasadnienie zainteresowania właśnie tą firmą oraz odniesienie do wymagań z ogłoszenia z pokazaniem, jak doświadczenie kandydata odpowiada tym wymaganiom.

8. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Cel SMART: „Do 30 kwietnia 2027 r. zdam próbny egzamin maturalny z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym z wynikiem co najmniej 75%, ucząc się 45 minut dziennie i rozwiązując dwa arkusze tygodniowo". Pierwotny cel nie był konkretny (nie wiadomo, co znaczy „lepsza") ani mierzalny (brak wskaźnika, np. wyniku procentowego); nie był też określony w czasie (brak terminu).
Punktacja: 1 pkt – nowy cel zawierający konkretny, mierzalny efekt i termin (np. poziom, wynik testu, liczba słówek, data). 1 pkt – poprawne wskazanie dwóch niespełnionych kryteriów spośród: konkretny (S), mierzalny (M), określony w czasie (T); może też pojawić się argument o osiągalności (A) lub istotności (R), jeśli jest uzasadniony. Razem 2 pkt.

9. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: 1) Staż – bezrobotny przez kilka miesięcy wykonuje pracę u pracodawcy bez nawiązywania stosunku pracy, zdobywając doświadczenie, a stypendium wypłaca mu urząd pracy. 2) Dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej – bezrobotny może otrzymać jednorazowo bezzwrotne środki na założenie własnej firmy, pod warunkiem prowadzenia jej przez określony czas. Inne przykłady: szkolenia zawodowe, prace interwencyjne, refundacja wyposażenia stanowiska pracy, doradztwo zawodowe.
Punktacja: Po 1 pkt za każdy poprawnie nazwany i wyjaśniony instrument (maks. 2), np.: staż (zdobywanie doświadczenia u pracodawcy ze stypendium z urzędu), szkolenie lub bon szkoleniowy (zdobycie nowych kwalifikacji), dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej, refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla pracodawcy, prace interwencyjne lub roboty publiczne, pośrednictwo pracy i doradztwo zawodowe, bon na zasiedlenie. Sama nazwa bez wyjaśnienia – 0 pkt za instrument. Razem 2 pkt.

10. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: 1) Stworzenie portfolio własnych projektów, np. aplikacji lub strony, i opublikowanie kodu w serwisie dla programistów – pracodawcy w IT cenią praktyczne dowody umiejętności bardziej niż same oceny. 2) Odbycie wakacyjnego stażu lub praktyki w firmie technologicznej – daje realne doświadczenie, kontakty zawodowe i wpis do CV. 3) Doskonalenie języka angielskiego – większość dokumentacji, kursów i komunikacji w zespołach IT odbywa się po angielsku, więc jego znajomość jest wymagana w niemal każdej ofercie.

Skala ocen (orientacyjna, 24 pkt w każdej grupie)

bardzo dobry (5)	22–24 pkt
dobry (4)	18–21 pkt
dostateczny (3)	12–17 pkt
dopuszczający (2)	8–11 pkt
niedostateczny (1)	0–7 pkt

Progi: 90%, 75%, 50%, 30%. Progi w Twojej szkole mogą być inne. W zadaniach otwartych uznaj każdą odpowiedź poprawną merytorycznie, także sformułowaną inaczej niż przykład.

Ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: **matury-online.pl/sprawdzian/biznes-zarzadzanie/rynek-pracy**. Nauczyciele i korepetytorzy ułożą własną kartę z banku ponad 20 tys. zadań: **matury-online.pl/dla-korepetytorow**.